

Apocalipsa 1:5

și din partea lui Isus Hristos, martorul credincios, cel întâi născut din morți și domnul împăraților pământului. Celui ce ne iubește și ne-a dezlegat din păcatele noastre în sângele său,

καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ –

„... martorul credincios...” ὁ μάρτυς ὁ πιστός

Când contemplăm șirul lung și foarte complex de evenimente prin care Dumnezeu s-a făcut cunoscut oamenilor, înțelegem cât de important este ca oamenii să aibă o credință bine zidită pe o temelie tare, bazată pe mărturia puternică, al cărei obiect să fie exact așa cum așteaptă Dumnezeu din partea oamenilor, căci unul din scopurile acestor dezvăluiri acesta este: să credem (Amos 3:7; Ioan 13:19; 20:30-31). Cum ar putea cineva să se împace cu gândul că credința sa este pur și simplu a lui însuși, în forma în care el o înțelege, modelată după simțămintele inimii lui și nu după rânduiala lui Dumnezeu? Sau cu o credință pe care a împrumutat-o de la niște oameni, dar pe care n-o înțelege prea bine, cu toate că o practică, poate, în toate detaliile ei? Sau cu orice alt fel de situații în care omul încearcă să se apropie de Dumnezeu, dar felul lui de a se apropia este în mod evident străin de voința lui Dumnezeu? Toți oamenii aceia vestiți din vechime care au păstrat în ei nealterată nădejdea și credința lor (Evrei 11) indiferent de adversitățile prin care au fost nevoiți să treacă ne sunt astăzi martori cum că Dumnezeu „este și se face răsplătitor celor ce îl caută” (Ev 11:6); și sunt mulți: un „nor” întreg de ei (Ev 12:1), la care se adaugă toți cei ce au păstrat și au dus în lume credința aceasta, de la Isus Hristos încoace. Și, peste toate acestea, martorul cel mai de seamă al lui Dumnezeu, care așează cununa ultimă peste descoperirea lui Dumnezeu înaintea oamenilor, este Isus Hristos, în care, când era în lume, era chiar Dumnezeu, „împăcând lumea cu sine” (2Corinteni 5:19): „Eu pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc pentru adevăr” (In 18:37), spune Isus înaintea lui Pilat. Oricine schimbă ceva - orice - cu privire la toate acestea, îl face mincinos pe cel ce a fost trimis de Dumnezeu ca să mărturisească pentru adevăr și se face el însuși martor înaintea oamenilor și înaintea propriei conștiințe, dar de data aceasta unul care mărturisește pentru minciună, și nu pentru adevăr. Este oare aceasta o judecată prea aspră, prea exclusivă, prea îngustă? Dar îngustă este și calea lui Dumnezeu (Matei 7:13-14), și cine intră pe ea va trebui să umble după regulile ei, căci altfel se va rătăci: căile Domnului sunt drepte și, în ele, cei drepti umblă, dar cei fără credință sunt neputincioși. (Osea 14:9)

„... cel întâi născut din morți...” ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν

În Isus Hristos se vede slava de care se vor bucura toți cei ce-l urmează cu credință (2Tesaloniceni 2:14): născut din morți este el, cel dintâi, ca să nu mai moară niciodată (Romani 6:9) și, prin el, născuți din morți sunt toți cei au murit față de păcat (Romani 6:11), spălați fiind de toate păcatele în sângele jertfei lui (Efeseni 1:7), în apa botezului (Tit 3:5), care astăzi ne mântuiește pe noi (1Petru 3:21). Când trăim în credința în el, nu mai trăim noi, ci el, Isus Hristos trăiește în noi (Galateni 2:20), căci ne-am îmbrăcat cu el (Galateni 3:27), și umblăm călăuziți de Duhul Sfânt (Galateni 5:16). Vom muri, da, de moartea trupului, prin care toți oamenii trebuie să treacă (Romani 8:10), dar, din pricina duhului lui Hristos, care locuiește în noi, vom fi înviați în ziua cea din urmă pentru a trăi veșnic (Romani 8:11). Veșnicia aceasta o trăim de fapt chiar începând de aici, din viața noastră pământească, căci moartea de care trebuie să murim nu are - spiritual vorbind - nici o putere asupra noastră. Diavolul într-adevăr stăpânește lumea prin frica de moarte (Evrei 2:14-15), dar Isus Hristos a venit în lume ca să nimicească lucrările diavolului (1Ioan 3:8); și nimicite sunt acestea - chiar și frica de moarte și moartea însăși - pentru cei ce sunt în Hristos (Romani 8:1).

Dar de ce spune că Isus este cel întâi născut din morți, când noi știm că încă din vremea când el umbla pe pământ în trup omenesc au mai înviat oameni: fiica lui Iair, de exemplu (Marcu 5:41-42), sau Lazăr (Ioan 11:43-

44). De asemenea, în momentul în care Isus moare pe cruce, mulți sfinți au înviat din morți (Matei 27:52). Cum deci este el „*cel întâi născut din morți*”? Înțelegem acest lucru prin aceea că învierea sa este o înviere spre viața veșnică, și, în sensul acesta, într-adevăr el este cel dintâi înviat din morți, „*pârğa celor adormiți*”. (1Corinteni 15:20)

„... domnul împăraților pământului...” ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς

Trebuie că sunt extrem de rare în istorie cazurile în care vreun împărat de pe pământ să-l fi recunoscut pe Isus Hristos ca domn al său și, prin urmare, să-i fi fost supus, ascuțând de poruncile lui. M-aș simți de fapt înclinat să spun că nici nu a existat vreun asemenea caz de la Isus Hristos încoace, dar, desigur, să demonstrezi așa ceva (ca de altfel și inversul unei asemenea afirmații) este imposibil. Și totuși, cum și-ar putea închipui cineva că vreunul din împărații pământului (înțelegând prin aceștia regi, voievozi, președinți, sultani și alte forme de conducători de popoare) s-ar fi purtat, în slujba lui, în felul acela în care Isus arată că trebuie să fie cei ce-i sunt credincioși și doresc să fie mari? Adică să se facă slujitor celorlalți și rob tuturor (Marcu 10:43-44). Nu, nu... Împărații, în general, se potrivesc mai degrabă cu descrierea pe care tot Isus le-o face, când spune că ei „*domnesc peste*” neamurile pe care le conduc și „*le poruncesc cu stăpânire*” (Marcu 10:42). Dacă s-ar analiza conținutul priorităților politice de-a lungul timpului, s-ar constata, cred, cu destulă ușurință - în timpurile noastre, cel puțin, este evident pentru oricine - că acestea se leagă în chip covârșitor de aspecte precum acelea de care vorbește Isus că sunt caracteristice nu credincioșilor, ci păgânilor, și anume lucrurile de care depinde exclusiv bunăstarea materială. Dacă citești astăzi mesajul program al oricărui candidat la o funcție înaltă în stat, sau programul guvernului, sau chiar emisiunile radio și TV, precum și ceea ce scriu ziarele, nu se poate să nu constați că aproape tot conținutul acestora este legat de bani, bunăstare, progres economic și altele asemănătoare, pe când Isus cere oamenilor să nu caute lucruri de asemenea natură, ci mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui (Matei 6:33). Nu că lucrurile acelea n-ar fi de trebuință, căci chiar Dumnezeu știe că avem trebuință de ele (Matei 6.32), dar sunt lucruri care au un rol secundar, atunci când le comparăm cu cele dumnezeiești de care omul are nevoie.

„*Domnul împăraților pământului*”... Cum înțelegem asta? Căci, pe de o parte am înțeles, așa cum am explicat mai sus, că împărații aceștia nu se supun de fapt lui Hristos: nu-i slujesc lui. Pe de altă parte, oamenii care-l urmează pe Isus cu credință chiar îl numesc pe Isus domnul lor. Cum dar este el domn, atât celor necredincioși, cât și celor credincioși? Nu este prea greu să înțelegem aceste lucruri, și nici nu este vreo contradicție în ele. Probabil că tendința de a fi prea rigizi (mai ales atunci când preferă să nu creadă) în a aplica în judecata lor o anumită logică i-ar putea îndemna pe unii să se îndoiască. Dacă ne vom lăsa însă modelați după logica Bibliei, vom înțelege că nu există nimic care să se afle în afara sferei de putere a lui Isus: „*Toată puterea*”, spune Isus, „*mi-a fost dată în cer și pe pământ*” (Matei 28:18). Ceea ce trebuie să înțelegem din cuvintele pe care le analizăm aici este că puterea lui Isus transcende orice putere lumească: chiar dacă puterile lumești - împărații pământului, de exemplu - ar putea părea de temut în comparație cu simplitatea, slăbiciunea și umilința în care Hristos a venit în lume, puterea lui Dumnezeu, chiar pusă „*în niște vase de lut*” (2Corinteni 4:7) slabe, cum este trupul omenesc, este deasupra oricărui lucru (1Corinteni 1:26-28). Și chiar în nesupunerea lor, împărații pământului sunt adesea instrumente prin care Dumnezeu își împlinește planurile. Împărații Asiriei și Babilonului, de exemplu: „*Domnul va trimite împotriva lor apele puternice și mari ale Râului (Eufrat), adică pe împăratul Asiriei cu toată puterea lui; pretutindeni el va ieși din albia lui, și se va vărsa peste malurile lui*” (Isaia 8:7). „... iată, voi trimite să aducă toate popoarele de la miazănoapte, zice Domnul; și voi trimite la robul Meu Nebucadnețar, împăratul Babilonului; îi voi aduce împotriva acestei țări și împotriva locuitorilor ei...” (Ieremia 25:9). În același fel vom înțelege și astăzi cum că „*nu este stăpânire care să nu vină de la Dumnezeu. Și stăpânirile care sunt, au fost rânduite de Dumnezeu*” (Romani 13:1). Precum împărații Asiriei și Babilonului au fost folosiți de Dumnezeu pentru a pedepsi poporul răzvrătit, tot așa astăzi, „... dregătorul... este slujitorul lui Dumnezeu pentru binele tău. Dar, dacă faci răul, teme-te, căci nu degeaba poartă sabia. El este în slujba lui Dumnezeu, ca să-L răzbune și să pedepsească pe cel ce face rău. (Romani 13:4)

„Celui ce ne iubește... ne-a dezlegat... în sângele său...” τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς... λύσαντι ἡμᾶς... ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ...

Imaginea pe care mai toți oamenii o păstrează în modul cel mai pregnant în legătură cu Isus este răstignirea lui pe cruce. Într-adevăr, întreaga lucrare care s-a săvârșit în Isus Hristos pentru mântuirea oamenilor, în aceasta își

găsește împlinirea: răstignirea lui pe cruce, ca jertfă nevinovată pentru plata păcatelor tuturor oamenilor. Dar nimeni nu va putea crede cu adevărat în Isus dacă nu cunoaște ce înseamnă jertfa lui, de ce era ea necesară, de ce este acesta unicul fel în care omul poate intra în viața adevărată, faptul că cele ce s-au întâmplat cu Isus nu au fost simple coincidențe, ci etape în împlinirea planului veșnic al lui Dumnezeu, ce urmează după toate acestea, etc.

Dacă-i întrebi pe oameni ce anume înseamnă Isus Hristos pentru ei, cu siguranță sunt unii care-ți vor da răspunsuri de genul: „Pentru mine, Isus Hristos este un simbol foarte frumos. Nu știu bine să spun de ce, dar, când mă gândesc la jertfa lui, parcă-mi vine să plâng; un om nevinovat, să fie el chinuit așa de groaznic?! Dar de ce? În fond, n-a făcut nici un rău nimănui!... Cât de rea este lumea asta!...”. Sau: „Multă vreme n-am înțeles cum a fost posibil ca Isus să poată suferi toate acele chinuri la care a fost supus. Abia acum, când am citit mai multe despre asceții hinduși am înțeles cum a fost posibil așa ceva. Este extraordinar: eu, european, crescut în mediul și cultura creștină, să nu fi reușit să înțeleg aceste lucruri decât prin intermediul filosofiei și practicilor yoga!...” Sau: „Pentru mine, Isus este fondatorul religiei creștine, din care și eu fac parte, căci, nu-i așa? M-am născut într-o țară creștină.” Nu, nu... toate acestea sunt reprezentări, fie insuficiente, fie străambe, a ceea ce fiul lui Dumnezeu a împlinit pentru omenire.

Desigur, orice om, păcătos fiind, înțelege - sau cel puțin intuiește - că are nevoie de mântuire, căci își dă bine seama că împlinirea adevărată a ființei și existenței sale nu-i stă la îndemână, oricât s-ar strădui. (Probabil că în sensul acesta vorbește și proorocul Ieremia când spune că *„soarta omului nu este în puterea lui; nici nu stă în puterea omului, când umblă, să-și îndrepte pașii spre țintă”* - Ieremia 10:23). Ieșirea din starea aceasta nu se realizează însă printr-o simplă conștientizare din partea omului: conștientizând, omul nu poate face mai mult decât să recunoască faptul că este vinovat și deci pasibil de pedeapsă. Nici măcar legea veche - cea dată de Dumnezeu prin Moise evreilor - nu putea face mai mult decât să-l facă pe om conștient de propriile-i păcate (Romani 3:2; Evrei 10:1-4). Singura scăpare a celui vinovat este iertarea, și chiar asta face Dumnezeu pentru oameni atunci când trimite pe Hristos în lume (Luca 19:10; Fapte 13:39; Efeseni 4:32).

Mântuirea aceasta cere o mare jertfă, căci Dumnezeu - cel ce în dragostea sa nemărginită este gata să ierte - va trebui să și ceară plata potrivită pentru păcat, din pricina dreptății sale nemărginite, căci el *„nu socotește pe cel vinovat drept nevinovat”* (Exod 34:7). Astfel, dreptatea lui Dumnezeu nu este în nici un fel știrbită atunci când, prin iertare, îndreptățește pe cel vinovat (Romani 24:26), căci vina lui - a oricui crede în Isus - este plătită. Este o mare jertfă, căci vina pentru care plătește Isus este suma tuturor păcatelor oamenilor, de pe întreg pământul și din toate timpurile (Evrei 9:15). Este o jertfă unică, singurul găsit potrivit pentru aceasta fiind Isus Hristos (Evrei 10:8-14; Apocalipsa 5:2-5). El deci, *„care ne iubește”*, ne-a iertat și *„ne-a dezlegat... din toate păcatele noastre”* și din legăturile morții, prin jertfa lui, *„prin sângele său”*.